

Katz Index of Independence in Activities of Daily Living (Katz ADL)

Tidsforbrug

Få minutter (forudsat godt kendskab til patienten).

Instrumenttype

Rating foretaget af omsorgsperson med godt kendskab til patienten.

Anvendelse

Katz Index of Independence in Activities of Daily Living (Katz ADL) er udviklet med henblik på en hurtig og systematisk vurdering af patientens fysiske og basale praktiske funktionsevne i hverdagen. Målgruppen er ældre i plejebolig eller tilsvarende omstændigheder samt kronisk syge. Instrumentet er ikke udviklet specielt med henblik på ældre med demens. Det vurderer ikke mere avancerede aspekter af funktionsevnen.

Materiale

Et engelsksproget skema kan downloades her: <https://www.alz.org/careplanning/downloads/katz-adl.pdf>

Copyright

The Gerontological Society of America.

Beskrivelse

Katz ADL er oprindeligt udviklet i 1950'erne af Sidney Katz til hospitalsindlagte patienter. Instrumentet belyser seks forskellige typer aktiviteter fra hverdagen: badning, påklædning, toiletbesøg, forflytninger, blære-/tarmkontrol og spisning. Hver funktion scores på en tretrinsskala (1, 0,5, 0 point).

Funktionsevnen summeres i en totalscore, der går fra 0 til 6 med 6 som den 'bedste' (mest normale) præstation. I nogle versioner af instrumentet anvendes en enklere tottrinsscore uden halve point (1: selvhjulpen; 0: skal have hjælp eller vejledning).

Vurdering af præstation

Da Katz ADL ikke er udviklet som et psykometrisk instrument, er spørgsmålet om normer ikke afgørende. En score tæt på 6 indikerer, at patienten er selvhjulpen, mens en score tæt på 0 afspejler en høj grad af afhængighed af ydre hjælp. Sidney Katz (1963) foreslår selv en kategorisering af funktionsevnen i 7 trin:

- A: selvhjulpen i alle funktionsområder
- B: afhængig af hjælp indenfor ét område
- C-F: afhængig af hjælp indenfor 2-5 områder
- G: afhængig af hjælp indenfor alle 6 områder

Dokumentation for måleegenskaber

Instrumentets reliabilitet er, så vidt vides, ikke dokumenteret i den videnskabelige litteratur, hvilket næppe heller er væsentligt. Konvergensvaliditeten (concurrent validity) er undersøgt i flere studier, hvor en patientgruppes Katz ADL-

score sammenlignes med andre mål for funktionsevne.

I en undersøgelse af 42 hjemmeboende patienter med demens så man fx en korrelation mellem Katz ADL og ADL-subskalaen fra Gottfries-Bråne-Steen skalaen (GBS) på 0,93 (Dencker 1995). Også på itemniveau så man pæne korrelationer (0,83-0,88) mellem de to skalaer.

Kilder

Katz S, Ford AB, Moskowitz RW, Jackson BA, Jaffe MW. Studies of illness in the aged. The Index of ADL: A standardized measure of biological and psychosocial function. JAMA 1963 Sep 21;185:914-919.

[PubMed](#)

Dencker K, Gottfries CG. Activities of daily living ratings of elderly people using Katz' ADL Index and the GBS-M scale. Scand J Caring Sci 1995;9:35-40.

[PubMed](#)

Katz S, Downs TD, Cash HR, Grotz RC. Progress in development of the index of ADL. Gerontologist 1970;10:20-30.

[PubMed](#)

Katz S. Assessing self-maintenance: activities of daily living, mobility, and instrumental activities of daily living. J Am Geriatr Soc 1983 Dec;31:721-727.

[PubMed](#)

Wallace M, Shelkey M. Katz Index of Independence in Activities of Daily Living (ADL). Annals of Long Term Care 2006 Oct;14 (11).

[PubMed](#)

Senest opdateret: 11. januar 2021